

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyilttér petit sora 60 fillér.</p>
---	---	--

Csongrád jövője.

Hasonlításra mi sem alkalmasabb, mint ha emberekből álló közületet, akár egy egész város népét egyes emberrel hasonlítjuk össze. Hiszen egy város népe is csak emberek tömegéből áll, s a városban élő emberek viszonyai képezik a város viszonyait. Ha becsületes, tisztességes, szorgalmas, összeférő, mást megbecsülő, ügyes, takarékos egy város minden lakosa, ha a polgárok minden tettükben, minden alkalommal irányadóul veszik a biblia azon isteni rendelését, hogy «szerecsd felebarátod mint önmagad», vagyis ha tetteikben nem kizárólag az önzés, nem egyidejűleg mindig a közérdek is vezeti, ha a társadalom javításán az emberek nemesítésére törekednek és ezt önmagukon kezdve tökéletesbülésük által hatnak családjuk, hozzátartozóik és környezetükre, akkor bizony az ily emberekből álló közület, ha falu, avagy város, feltartóztatlanul halad előre, szebb, gazdagabb lesz, lakosai nyugodalmas békében és boldogan élnek és férnek meg egymás mellett.

Ha azonban egy város vezetői között is akad, ki csupa önzés, szenvedélyeiben fékezhetlen, önmaga iránt végtelenül elnéző, másokkal szemben szigorú és csupa követelés s ezentúl még messze idegenből reá küldenek és bünei daczára, a legelölkelőbb és legbefolyásosabb állásban erőszakosan a nyakán tartanak egy embert, ki éppen nem ura tetteinek, s ezért nem a szabadságra termelt, hanem oda való, hol minden tettét figyelő szemek irányítják, féktelenségét négy fal közé zárják, avagy a kényszer zubbonynyal fékezik, úgy nem csodálkozhatunk, ha a polgárok ellenséges indulattal viseltetnek egymás iránt, ha egymást nem támogatják, nem törekszenek arra, hogy felebarátjuk oly boldog és megelégedett legyen, mint a minő boldogságra maguk vágnak, sőt inkább oda hatnak, hogy felebarátjukat ingereljék, károsítsák, nyugalmában háborítsák és lelkét gyötörjék.

Midőn ily sivárnak látjuk Csongrád jelenét, a legemberibb érzés, a remény még sem tud elhagyni bennünket. Bizunk a magyarok Isteneiben, bizunk a magyar ember veleszületett bölcsességében, bizunk az emberiség jobb tulajdonságaiban

és e bizalmunkban megerősít a mult tanulsága.

Nincs még száz éve sem annak, hogy született az a magyar ember, kit a magyarok Istene eszközül választott ki arra, hogy eltörölje a mult sőt századok szégyenfoltját, a magyar rabszolgaságot, nem mult még félszázada sem annak, hogy Kossuth szavára a nemzet a törvény előtt egyenlővé tette polgárait, nem tesz különbséget nemes és jobbágy között, adófizetővé tette a mágnást és a papot, fölszabadította a gondolatot és a lelkiismeretet.

A történelem tanít bennünket, hogy az emberiség vissza nem fejlődik, az a hatalmas áramlat, mely minden ember megbecsülésére, minden ember emberi mivoltának elismerésére vezetett, nem küszöbölhető ki többé a világ rendjéből. Hasztalan törnek ellene nyílt és álcázott fegyverrel, a butaság urrá többé nem lesz e földön.

Igy mi is, minket is bánt, gyötör jelenünk sivársága, s minél inkább tudatára ébredünk bajainknak, annál inkább hajlandók leszünk azok orvoslására, támogatjuk, szeretjük és megbecsüljük egymást, hogy mi is támogatásban, szeretetben és megbecsülésben részesüljünk.

Zsarolás a Jézus Krisztus nevében.

Hegyi Antal nagynevű plébánosunkat, aki többször megfordul a szegedi mars-téri bünyenyítő törvényszéknél, mint a templomban, legújabbán ismét vád alá helyezték, még pedig nem kisebb dologért, mint zsarolás büntényéért. Ez a tisztelt úr Roheim Náthán földbirtokoshoz «Dicsértessék a Jézus Krisztus» felirattal egy levelet intézett, melyben azzal fenyegeti az illetőt, hogy ha Simáné részére három nap alatt bizonyos összeget nem küld, hát akkor csalásért feljelenti a bünyenyítő törvényszékhez. Daczára ezen fenyegetésnek Roheim Náthán a válasszal adós maradt, most már fogta magát Hegyi és ugyan ezt megsürgönyözte ugyan csak Roheim Náthán úrnak. Roheim Náthán úr pedig fogta magát a levelet a «Dicsértessék a Jézus Krisztus» felirattal együtt, úgyszintén a táviratot és bepakolta, beküldte a szegedi kir. törvényszékhez és egyuttal Hegyi Antalt és társát az adatok alapján vád alá kérte helyezni. A héten tárgyalták az ügyet Szegeden és az ügyész indítványához képest Hegyi Antalt és társát vád alá helyezték. Ebből az a tanulság, hogy «addig jár a korsó a kútra, még el nem török».

Iskoláztatás.

Az 1868. évi 38-ik t.-cz., mely a népiskolai közoktatásról szól, 1. §-ában határozottan elrendeli, hogy «minden szülő vagy gyám, ide értve azokat is, kiknek házában gyermekek mint mestertanítványok vagy házi szolgák tartatnak, kötelesek gyermekeiket vagy gyámoltjaikat nyilvános iskolába járatni, életidejük 6-ik évének betöltésétől egész a 15-ik év betöltéséig», mégis mint a lefolyt évről összeállított statisztikai adatok bizonyítják, Csongrád község 3007 mindennapi tanköteleseiből 2390 jár iskolába s mintegy 516 azoknak száma, kik nélkülözik az iskoláztatást.

Nem először mutatunk már rá erre a bajra, mely oda fejlődik, hogy előbb-utóbb túl magasra emeli az analfabéták számát, s azzal együtt aláüleszti a köznépműveltségét.

Tagadhatatlan, hogy Csongrád község lakosságának nagy része szeretettel viseltetik az iskoláztatás iránt s gyermekeiket rendszeresen iskoláztatja, ámde viszont vannak olyanok is, kik a 6–10 éves gyermeket pástorságra kényszerítik, nehéz munkával terhelik s elvonják az iskoláztatástól.

Arra való volna ugyan az említett törvény 4. §-a, mely az ily muladékos szülőt pénzbírsággal sújtja s gyermeke mellé végső esetben gyámot rendel, bizonyos azonban, hogy a törvény is csak úgy ér valamit, ha végre van hajtva.

Tudomásunk van róla, hogy a községi előjáróság által kirótt lefolyt tanévi bírságok ma is végrehajthatlanul állanak, mert a községi bíró úr, saját szakállára azoknak végrehajtását beszüntette s noha ellene a felettes hatóságnál panasz tétetett, intézkedés még ma sem történt.

A községi főbíró úr kezényoia az iskoláztatáson már is érzik, mert noha kellően meg lett hirdetve, beiratkozó a nagy létszámhoz képest alig akad, a lefolyt héten alig iratkozott be egyharmadrész.

Elismerjük, hogy sok szülőnek nehéz a helyzete, s akadályokba ütközik, hogy gyermekét már most, mikor még külső munkára használhatja, iskolába adja, ámde azt is figyelembe kell venni, hogy viszont az iskolának időre van szüksége, hogy a gyermekből embert neveljen s azt az írás, olvasás és számolás s más közismereti dolgokra megtanítsa.

Az iskoláztatás elmulasztása bűn is a szülők részéről, mert már a mai világban alig hívják valaminek azt az embert, ki írni olvasni nem tud, a jövőben pedig annak hiánya még inkább kárára lesz.

Tény az is, hogy sok szülő az iskola hiánya miatt sem küldheti iskolába gyermekét, mert hiszen a Tömörkény szélen és Fehértó környéken 6–7 kilométerről a gyenge gyermek iskolába el nem küldhető, a nagyrétkben pedig egyáltalában nincs is iskola. Ezen a hiányon a községi képviselőtestület van hivatva segíteni s ezzel majd jövő számunkban foglalkozunk.

Jelen cikkünknek az a célja, hogy a szülők figyelmét és érdeklődését az iskoláztatás iránt felköltsük s figyelmeztessük azon bajra és kellemetlenségre, mely őket a beiratások körüli muladékoságért érheti, mert a törvény rendelkezését még a főbíró

2. OLDAL.

úr sem mellőzheti s hisszük a vármegye is megtalálja a módot rá, hogy a törvény kellő módon és erélyvel végrehajtsa.

UJDONSÁGOK.

— **Közgyűlés.** A községi képviselő testület 1902. évi szeptember hó 12-én d. e. 9 órakor Csongrád község közháza tanács-termében képviselő testületi rendes közgyűlést tart. Targysorozat: 1. Az 50 öles győjai út eladásának folytatolagos tárgyalása. 2. Vágóhid létesítése. 3. A házhelyek árából fennmaradt községi követeléseknek a kórházipénztár által leendő átvétele. 4. A kilenczes és kistrébtől kisajátított területek árának a bírói letétpénztárból kiutalása iránti intézkedés. 5. Nagypál Imre bíró jelentése Binét Sámuel ügyében. 6. A halászati jog bérbeadása tárgyában felvett árlejtési jegyzőkönyv. 7. Iván Mihályné illetőségének elismerése. 8. Binét Sámuel felszólamlása kéménysepregetési díj ügyében. 9. Réti Ferencz felszólamlása fogyasztási adó ügyében.

— **Eljegyzések.** Sörös Miklós községi orvos a napokban jegyezte el Zelenkáné szül. Nigrinyi Kamilla polgári leányiskolai tanárnő kedves és művelt leányát, Ilonkát. Patyi Tivadar budapesti bútorkereskedő, — a Patyi Testvérek cég egyik főnöke, — eljegyezte Forgó Pál földbirtokos polgártársunk kedves leányát, Annuskát. Gratulálunk.

— **Kinevezés és áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Forgó Magdolna okleveles tanítónőt a bodolai (Háromszék m.) áll. iskolákhoz rendes tanítónővé, Bráz József okleveles tanítót a csongrádi külterületi iskolához rendes tanítónővé kinevezte. — Dallos Elek csongrádi polgári iskolai segédtanárt, — saját kérésére Abonyba, onnan pedig földinket, Surányi János a csongrádi áll. polgári fiúiskolához és Zahora Andor csongrádi külterületi állami elemi iskolai tanítót a belterületi állami elemi iskolához helyezte át.

— **Kossuth-ünnepély.** Csongrád város képviselőtestülete f. hó 19-én hazánk nagy fiának, Kossuth Lajos születésének 100-ik évfordulójára a következő programmal emlékünnepelet rendez: 1/2 9 órakor gyülekezés a község háza régi tanácstermében, 9 órakor mise a róm. kath. plebánia tem-

plomban, 1/2 10 órakor isteni tisztelet az izraelita imaházban, 10 órakor ünnepi díszközgyűlés az új tanácssteremben, s ez alkalommal Kossuth Lajos arcképének leleplezése. 1/2 11 órakor ünnepélyes kivonulás a Kossuth szoborhoz s a szobor megkoszorúzása. 11 órakor ünnepélyes kivonulás a köztemetőbe s a 48-iki szabadságharcban elesett honvédek emlékére koszoru elhelyezés. Az ünnepély sorrendében netán előforduló változásokról a Czim megfelelő módon fog értesíteni. Ugyancsak 19-én este a polgári kör társas lakomával üli meg a nagy nap emlékezetét.

— **Baross János** volt képviselőnk, mint értesülünk, a napokban Szivák Imre képviselő úr fiával, ismerőseik és rokonaik látogatására Csongrádra jönnek. Ugyanezen forrásból nyertük azt a tájékoztató értesítést, hogy a képviselő választások alkalmával felmerülni látszott nemleges okok megvizsgálására kiküldött parlamenti bizottság, valószínűleg csak az őszi ülések alatt, az Ausztriával kötendő egyezségek letárgyalása, illetve befejezése után ejti meg a helyszíni vizsgálatot, s ennek befejezése után szerkesztik meg véleményüket, mely a képviselőház elé lesz terjesztendő. Az ott e fölött megejtendő vita s határozathozatal után lesz csak intézkedés téve az új választás iránt, — ha ugyan a képviselőház a község képviselőküldési jogát fel nem függeszti azon visszaélések indokából, melyek a Hegyi-párt részéről azzal követték el, hogy a szavazó polgárokat a választás napján a parochia udvarán bezárták, ott törvénytelen módon leítették és ez által szabadságukban korlátozva és elhatározásuk gyakorlásától teljesen megfosztva lettek. Így hát nincs kilátás, hogy hamarosan új képviselőt választthassunk, s az önjelöltnek egyelőre be kell érni a községi képviselőséggel.

— **Gyűlés.** A szegedi kereskedelmi és iparkamara f. évi szeptember 11-én d. u. ülést tart.

— **Beiratások a tanyán.** A tanyai iskolákban a beiratkozások f. hó 20-tól 30-ig eszközöltetnek s a rendes tanítás október 1-én veszi kezdetét.

— **Tüzesetek.** Mostanában, mióta ez a nagy szárazság tart, gyakoriak a tüzesetek. A folyó hó 2-án Réti Ferencz mámai tanyáján 2 kazal repecszalma, 1 deszka szín elégett, a kár körülbelül 400 korona ér-

tékü. A tüzet a tégláégetők vigyázatlansága okozta. Biztosítva nem volt. — Annus Béla gátör járásába tartozó területen szintén 27 korona értékű vedanyag égett el. — Vincze József csanyi lakos háza este fél 8 órakor kigyulladt és 12 óráig égett, megmenteni nem bírták és így az összes eléghető részek a tűz martalékká lettek. Szerencsére ember életben sehol sem történt kár.

— **Búzába fulladt.** Jenei Julianna 2 éves leánygyermek Csanyon folyó hó 2-án éjjel a patkáról — hova szülei fektették — legurult és az ott kiöntött búzára esett és mire szülei észre vették, már meg is fulladt.

— **Korcsmai hitel.** Az igazságügyi miniszter a korcsmai hitelösszeg nagyságát, bíróság megítélhetően — nyolcz koronában állapította meg. Figyelmeztetjük ennél fogva a korcsmárosokat és általában az italmérőket, hogy vendégeiknek 8 korona árú italnál többet ne hitelezzenek, mert az ezen összesen felül való követeléseiket, a fent említett miniszteri megállapodás következtében, bírói úton nem érvényesíthetik. A nyolcz koronán felül levő követelést a részükre semmiféle bíróság meg nem ítélteti.

— **Vásár Szentesen.** A szentesi őszi vásár f. hó 20-án tartatik.

— **Tanúkihallgatás a Farsang ügyben.** A csongrádi kir. járásbírósnál tegnap e hó 6-án tanúkihallgatás volt azon ügyből kifolyólag, hogy a városház új épületének bokréta ünnepélyén Farsang István pénztárnok beszít és orozva megtámadta a mulatságról hazatérő Borbás Mihályt. Számos tanú volt beidézve, köztük az előjárósági tagok, kik mind terhelően vallottak Farsang ellen, miből a legközelebb megtartandó törvényszéki tárgyalás kimenetelére is lehet következtetni, amely kétszeresen súlyos lesz Farsangra nézve, mert ezen itélettől van függővé téve, az ez ügyben elrendelt fegyelmi határozat is, mely azonban a «sikkasztás» miatt elrendelt fegyelmi ügytől független. Ez utóbbi ügyben szintén kétféle ítélet várható; nevezetesen a fegyelmi ítélet, mely ha marasztaló lesz, még a bünyenyítő főjelentést sem kerüli el a nagy erkölcsbíró.

— **A szőlő szállítása.** Szállításra a legkényesebb portékák egyike a szőlő. Hacsak valami kis hibát követünk el a csomago-

TÁRTEZÁS

Az 1848—49-iki gyűjtemény és Kossuth-muzeumról.

Irta: Sissovič Károly.

A történelem igazolja, hogy csak az a nemzet számíthat maradandó létre, mely a mult nagy idők emlékeit kegyelettel ápolja, hálából oszlopot emel a nagy korszakok kimagasló alakjainak, ereklyeként őrizve mindazon dolgokat és tárgyakat, melyek a nemzet régi dicsőségét hirdetik.

Az 1848—49-i szabadságharcunkra vonatkozó arcképek, eseményképek, fegyverek és egyéb emléktárgyakban leggazdagabb gyűjteményünknek, a Budapestben levő nagyszerű Ereklje-muzeumnak sok ezerre menő emléktárgyait gróf Kreith Béla gyűjtötte össze nagy tudással, de még nagyobb ügyszeretettel.

A főváros által átengedett Stefánia-úti műcsarnokban elhelyezett 1848—49-iki és Kossuth-muzeum anyagának nagy mennyiségéhez képest a fővárosi vigadóban 10 év előtt rendezett 48-as kiállításnak tárgyai, melyek a nemzeti múzeumban vannak, kicsinyes, jelentéktelen apróságok ehhez, az azóta gyűjtött muzeumhoz képest.

E gyűjteménynek legbecsesebb része a halhatatlan Kossuthnak egy ezer és tizenegy különböző nyomtatott képe. Ezek közt a világ minden részében 1841-től máig fényképezett és nyomtatott 400-nál több Kossuth-arckép van, közte nyomtatott életnagyságú Kossuth-kép 44 féle, melyekből legfeljebb 14—15-féle van ál-

talánosan ismert kép, a többi mind külföldi és olyan, amely ma már nagyon nehezen szereshető meg. Ezen kívül 600-nál többféle olyan esemény és csoportkép van, amelyek mindegyikében látható Kossuth alakja is. Tehát ezernél többféle Kossuth-kép összegyűjtve Európa és Amerikának csaknem minden államából.

A képeken kívül 73 különböző minden korbéli Kossuth-szobor van a fővárosi szabadságharcsi muzeumban.

Báró Felder v. b. titk. tanácsos, Bécsnek régi polgármestere, a legnagyobb arcképgyűjtő, ki Európa és Amerika összes arcképgyűjtőivel levelezett, kijelentette, hogy egy embernek különféle arcképeiből a világon leggazdagabb arcképtár ez a gróf Kreith által gyűjtött Kossuth arckép gyűjtemény.

Az 1848—49-iki muzeumban ezenkívül 369-féle Petőfi-kép van és 405 olyan kép, amely mind az 1848—49-iki vértanúkat, a kivégzéseket, börtönjeleneteket és börtönt szenvedettek képeit mutatja. E képek nagy része egykorú rajz és festmény.

Ezenkívül még háromezernél több példányt tartalmaz a Kreith-féle 48-as muzeum egyéb emléktárgyakból; a tábornokok és jeleseink arcképeiből, a szabadságharcsi nagyobb események és csaták képeiből, próklamációk, okmányok, fegyverek, felszerelési tárgyak, osztrákoktól elvett zászlók és más 1848—49-iki ereklyékből; itt vannak Kossuth ruhái és csaknem összes turini bútorai is. Ha a magyar nemzet valaha független lenne, úgy e talárért bizonynyal százazreket adnának.

Hogy milyen fáradhatlan odaadással és e mellett mily rendkívüli találékonysággal gyűjtötte és vásárolta össze gróf Kreith az 1848—49-es Kossuth muzeumának messés gazdag tartatát, arról csak azoknak lehet fogalmuk, akik őt közelebbről ismerik. Ennyi leleményességet pénzügyi vagy ipari vállalatokra értékesítve, bizonynyal milliókat szereshetett volna.

Gróf Kreith Béla már ifjú korában is kiváló jelét adta önfeláldozó, nemes hazaszeretetének, midőn a 80-as évek elején történt híres egri zászlóértés alkalmával fényes elégtételt szerzett ami megsértett magyar lobogónknak, midőn Seeman cs. és kir. ezredest a magyar zászló megsértéséért párbajra hívta.

Gróf Kreith Bélának minden ismerőse jól tudja, hogy a gróf az itt leírt muzeumot a külföldnek majd minden államában szabadalmazott számos és feltűnést keltett nagyszerű találmányainak értékesítéséből szerezte. Ebből hozott nagyobb áldozatokat az 1848—49-i és Kossuth kultusznak és enek dacára voltak oly gyáva és hitvány lelkeletű gazok, akik azt hirdették, hogy gróf Kreithot az 1848—49-iki emlékek gyűjtésénél is üzleti szempontok vezették. Ma már meggyőződtek ennek valótlanágáról.

Reméljük, hogy a székesfőváros támogatni fogja e muzeumot, sőt köszönetet és elismerést szavaz gróf Kreith Bélának, az 1848—49-iki és Kossuth muzeum lelkes alapítójának páratlanul sikerült nagy munkájáért és áldozatkészségéért.

lásnál, biz' akkor az, akinek küldjük nem szőlőt, hanem törkölyt kap. Nem elég az, hogy az a tárgy, amiben küldjük, alkalmas legyen a szállításra; ez keveset, vagy semmit sem használ, ha a csomagolás hibás. Szállítják a szőlőt ládikában is, de nálunk leginkább kosarakban küldik, s helyesen, mert a kosár rugonyossága maga is, valamennyire, védelmet nyújt az összerázás ellen. Minden gyümölcs csomagolásánál, de különösen a szőlőnél arra ügyeljünk, hogy a csomagolás tömött legyen, hogy a gyümölcs a csomagban ne zötyögjön, vagyis, hogy minden hézag gondosan ki legyen töltve. A kosár fenekére, hogy rugonyossága még nagyobb legyen, tegyünk finom fa-, vagy papírforgácsot, arra tömött egy sor szőlőt, rá tiszta papirost, vagyis vele beborítjuk; azután ismét egy réteg szőlőt. Így fölvtva rakjuk meg a kosarat nemcsak színig, hanem még azon felül is, hogy a földel a szőlőt gyöngén beszorítsa, hogy annál tömöttebben essék egymásra. A csomagolásnál azonban még arra is kel ügyelnünk, hogy a fürtökben ne legyen kifakadt, vagy éppen rothadt szemek. Ilyeneket ollóval ki kell metszeni, mert egytől, mire a küldemény helyére érkezik, több is romlik el. Azt is jól lesz megjegyezni, hogy az igen vékony, finom héjú, bő levű fajok csomagolásra nem alkalmasak, hanem azok, melyeknek hélyuk vastagabb és belük húsosabb.

«Kossuth Album» cím alatt az országos függetlenségi és 48-as párt Kossuth ünnep rendező-bizottsága jóváhagyása mellett egy felette becses dalgyűjtemény jelent meg az országos Kossuth-ünnepélyek alkalmából, énekhangra és zongorára Klökner Ede budapesti zeneműkiadóknál. Huber Sándor jeles zeneszerzőnk alig méltányolható buzgalommal gyűjté össze ez albumba a leg-szebb Kossuth- s szabadságharczi nótákat, melyek eddig hozzáférhetetlenül, szétszortan s ismeretlenül léteztek csupán. Az izletes szép kiállítású, 25 művet felölelő füzet terjedelmes tartalmából elég ha ezeket soroljuk fel: 1. Dr. Pap Zoltánnak az orsz. ünneprendező-bizottság által hivatalosan elfogadott «Kossuth Hymnus»-át. 2. Kossuth Lajos bucsuja az ország határára. «Kitárom reszkető karom.» 3. Kossuth Lajos azt üzenté. 4. Egressy Béni, «Szózat.» 5. Egressy Béni, «Talpra magyar!» 6. Lányi Ernő, «Tavaszdodik, még sincs harmat, se virág.» 7. Világosi fegyverletétel dala. 8. Erdődy Ernő, «Meghalt Kossuth.» 9. Jón Kossuth, jön! 10. Lányi Ernő, «Hát még mindig ez a gyűlölt «Gotterhalte» járja. 11. Greizinger Iván «Kossuth Lajos újra üzent Turinból.» 12. Greizinger Iván, «Nem fajult el a magyar vér.» 13. Csenger Gyula, «Turin felett ragyog az ég!» 14. Garibaldi nóta. 15. Egressy Béni, «1848-as honvédek indulója.» 16. Honvédtűzér temetése. 17. Kossuth Lajos levelet irt» stb. stb. — Ára e kiválóan érdekes kötetnek 3 korona netto és Klökner Ede zenemű-kiadóhivatalából Budapest, VIII., József-körút 24, rendelhető meg. Bizvást elmondhatjuk, hogy a magyar zeneműpiaczon e szép műhöz hasonló alkalmi mű még alig jelent meg valaha, s a legjobb hazafias dalainkat egybegyűjtő ezen érdekes füzetet minden dal és zenebarát-nak megszerzésre melegen ajánlhatjuk annál is inkább, mert ára is feltűnően olcsóra van szabva, nyilván azért, hogy ez emlékfüzetet a legszerényebb tehetségűek is megszerezhesék. — Ugyanott jelent meg az országos függetlenségi 48-as párt Kossuth ünnepélyt rendező-bizottsága által hivatalosan elfogadott «Kossuth-Hymnus» Pap Zoltántól, énekre és zongorára. Ára dr. 1 korona 20 fill. és Lányi Ernő, «Tavaszdodik, még sincs harmat, se virág» a hirneves zeneszerzőnek legszebb Kossuth-dala ének és zongorára 60 fillér, és férfi négyeskarra 2 Kossuth-dallal ugyanaz 2 korona.

Taine Hyppolit Tennysonról írva, képét adja az angol társadalomnak. Leírja, hogy Angliában utazva, mint tünnek fel a szép

piros kőházak, a lonczfelfutotta majorok, s ezekben mily egyszerű, csöndes, becsületes és nyugodt életet élnek lakóik. A család fő ura családjának és atyja cselédének is. A ház fölött megjelenik az Uristen alakja, imával ülnek az urak és cselédek közös ebédéhez, imával búcsúznak a Naptól alkonyatkor. A szellemes francia nem is állja meg, hogy erre egy gúnyos megjegyzést ne tegyen egy angol-lal beszélgetve: Az Önök országában mindig az Uristen az első személy. Nem tudnak miatta dolgozni Ő az első az alkotmányban, ott van mindig minden házban. Ellenben Franciaországban csak menjünk végig az utcán Párisban, nézzük a divatárkereskedésekbe, hogy unja magát a kis grisetta, a szeme hogy beszélget a tükörrel és a székkel. Este a Caffée de la Pays előtt hullámszik a nép, bent kopaszodó férfiak, susogó selyemruhás, festett hajú nők, a fagyalt izével elvegyül a szivarfüst és az utczapor szaga. Bizonyos, hogy az a társadalom, amely Tennyson-t hallgatta, többet ér a francziánál, de nekünk mégis kedvesebb Musset, mint Tennyson. Erről a két nemzetről, ezeknek a szembenállásáról, a két ellentétes társadalom első nagy találkozásáról szól a Nagy Képes Világtörténet 152. füzeté. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyuttal e kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára diszes félbörkötésben 16 korona; füzetenként is kapható 60 fillérré. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részevénység Budapest, VIII., Üllői-út 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

Közgazdaság.

Iparunk és a tőke.

Az ideai termés újra bebizonyította, hogy Magyarország tejből-mézben úszó Kánaán. A tej és méz azonban ma már nem elégíthetik ki a kulturállam szükségleteit s így történik, hogy természetünk jó részét át kell adnunk más nemzetnek, hogy cserébe mindazt megszerezzük, amire az előrehaladt műveltségnek és változott viszonyainknál fogva szükségünk van s amit itthon — sajnos — be nem szerezhetünk.

E csereüzletnél, melyet tehát folytatni kénytelenek vagyunk, érvényesül rajtunk a kereskedelemnek ama alaptantéje, hogy olcsón ad, akinek adnia kell, de drágán vesz, akinek vennie kell.

Kézzel fogható, hogy jobban járnánk, ha — tanulva az előbbre haladt nyugattól — jó gazdaszony mintájára olyan háztartást rendeznénk, mely szükségleteinket fedezi s nem kényszerít bennünket arra, hogy idegenhez menjünk vásárolni.

Tény, hogy ezen cél elérésére megtettük már a tiszteletreméltó kezdetet, fejlődni azonban nem akar a dolog sehogysé, holott minden előfeltétel megvan, mely ahhoz szükséges.

A kishitűek bizonyára kételkednek ezen állításban, a városi pénzek kezelése körül előfordult sajnos visszaélések alkalmából azonban még csak a minap olvastuk egy hirneves közgazdasági írónk tollából, hogy hol kellene már tartanunk az ipar terén. Mondhatjuk, nagy örömmel olvastuk azon cikket, mert várható, hogy a napi sajtó, mely hivatalos van a közönséget felvilágosítani, mintegy oktató s mely már sok bajon segített is, ismételt szemrehányásával ügyünket mégis csak előbbre fogja vinni.

Az előfeltételek, melyeknek az ipar folytatásához és felvirágzásához meg kell lenniök, a pénz, alkalmas hely és munkaerő. E három fölött hazánk bőségesen rendelkezik.

Abban, hogy hely és munkaerő elég van, bizonyára senkinek sem kételkedik, de kételkednek nagyon sokan abban, hogy a pénz elegendő.

Hogy van pénz elég, azt mindenekellett

az alacsony hivatalos kamatláb bizonyítja.

De nézzük csak meg a takarékpénztárak és bankok kimutatásait, melyekből félretett, mintegy nélkülözhető fillérek összege látható s meggyőződünk róla, hogy egyedül a fővárosi intézetekben múlt év december havában 685,384.100'20 K

ez év	
január	» 705,385.100'20 »
február	» 715,473.020.13 »
márczius	» 722,704.772'96 »
április	» 706,865.442'26 »
május	» 719,647.681'67 »
június	» 720,592.436.46 »

volt elhelyezve.

Ezen csinos összegek legjobban bizonyítják, hogy volna pénzünk ipar folytatására.

De közelebbről megfigyelve, még valamit bizonyítanak ezen összegek. Bizonyítják, hogy a betétek hónapról-hónapra növekedtek, holott a kamatláb ugyancsak hónapról-hónapra tetemesen csökkent s hogy a vállalkozási szellem bennünk még nincs eléggé kifejlődve, mert tőkénket mintegy holtan hevertetjük, semhogy azt, hasznothozó s szükséges iparvállalatokba fektessük.

Ha vállalatokba fektetjük, a takarékpénztári kamatnak háromszorosát is megkeressük, azon tőkét pedig, melynek célja legyen, hogy halálunk esetén családunk készpénz fölött rendelkezék, életbiztosítással a kamattöbbletből is megszerezhetjük.

Az Assicurazioni Generali 3%-os kamatgaranciával egybekötött életbiztosításokat köt, tehát a hivatalos kamatlábbal szemben 1/2%-ért nyújt a biztosítást.

Arról a 1/2%-ról a biztosításért lemondani s a tőkét vállalatba fektetni, melynek jövedelméből a takarékpénztári kamat és biztosítási díj is megtérül, de még külön haszon is marad, csak ésszerű dolog, mely tőkénket szaporítja s bővebb commentárra nem szorul.

Br. Hugó.

Anyakönyvi bejegyzések.

1902. augusztus 30-tól szept. 6-ig.

Születések:

Kovács József, Pap János, Vata Veronika, Major Mihály, Égető Mária, Surányi Mária, Helbocsányi Imre, Gál Imre, Tánczos Etel, Huszka János, Percze Lajos, Tóth Veronika, Lesti József, Kallai András, Sarusi Kis Imre Mihály, Kátai Mária, Bodor Pál Ferencz, Horti József, Forgó Mihály, Percze Margit, Horváth Mária, Barta Mihály.

Eljegyzések:

Sági János Fodor Rozáliával, Patyi Tivadár Forgó Annával, Gulicska Ferencz Gózon Juliannával.

Házasságkötés:

Schvechtje József Vári Juliannával.

Halálozások:

Tyúkász 11 napos veleszületett gyengeség, Mencser András Mihály 11 hónapos bélhurút, Busa Anna 1 hónapos bélhurút, Boda Veronika 40 éves keményes elfájlás, Méhesi Rozália 83 éves agybenuulás, Csépe Pál 2 hónapos bélhurút, Major András 12 éves tüdőgyulladás, Gajó Erzsébet 3 éves vörheny, Bodor Mária 2 éves tüdőgyulladás, Égető Mária 15 napos bélhurút, Varga Ilona 23 napos bélhurút, Samu Matild 15 hónapos bélhurút, Gulyás Matild 5 hónapos rángó-görcs, Ornyik Francziska 10 éves vörheny, Paróczai Ilona 17 napos veleszületett gyengeség, Góg Imre 27 éves tüdőgümőkór.

Felelős szerkesztő: **Eder János.**
Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**
Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

KOSSUTH LAJOS

nagy hazánkfa emlékére nemzeti kokárdával körül-
övezett, bronz alakú, remek kivitelű, szabadalmazott
photo-email jelvényeket készített

Brust Béla
előkelő budapesti

photo-email műintézete,

mely általánosan ismert czégg legutóbb a versezi ki-
állításán általános feltűnést keltett gyártmányával.
Egyesületek, körök, asztaltársaságok és egyeseknek
ez a Kossuth-kép a legszebb, legolcsóbb és leg-
maradandóbb emléket képezi.
Az ország minden részéből már eddig is beérkezett
rendelések sokaságára való tekintettel, kérjük a
megrendeléseket mihamarabb eszközölni.
Minta és árjegyzék kívánatra díjtalanul küldetük.

Megrendelések
Brust Béla photo-email műintézetéhez,
Budapest, Frzsebet-körút 30.
küldendők.

Aninai rúdvas

Resiczai lemezek.

Van szerencsénk ezzel jelenteni,
hogy gyártmányaink egy hatóság-
gilag bejegyzett korona-farkas
védjeggyel vannak ellátva,
aminek szives figyelembe
vételtét kérjük. Szabad. oszt.-
magy. államvasút-társaság magyar bá-
nyái, hutái és uradalmainak igazgatósága.

Ház eladás.

Éder Istvánné örökösei-
nek Rózsa-utcai háza októ-
ber közepétől haszonbérbe
kiadó, esetleg szabadkézből
eladó. Értekezhetni lehet
dr. Heinrich István kir.
közjegyzővel.

Czimbalom

hegedű, fuvola, vagy bármily nemű hang-
szer tanítását — kotta szerint, vagy annél-
kül — elvállalom.

A tandíj havonként 10 korona, az órák
száma hetenként három.

Czimbalmot is hangolok 2 koronáért.
Lakás II. ker. Szarvas-utca 18. szám.

Tisztelettel
SERESS ANTAL
a helybeli gyermekzenekar karnagya.

Mag. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120.
(saját házában)
Aranyérmekkel kitüntetve.

TANKÖNYVEK.

Polgári fiú-, polgári leány- és elemi iskolai
tankönyvek, a legújabb kiadásúak csakis

— Weisz Márk —

könyvkereskedésében kaphatók a lehető leg-
jutányosabb árban.

Író- és rajzszerkek a legdúsabb választékban
szintén itt kaphatók a legjutányosabb árban.

Első kézből legjobban vásárol.

Magyarország legnagyobb hangszergyára.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, a cs. és kir. közös
és a m. kir. honvéd hadsereg szállítója

Budapest, II., Lánchíd-utca 5. szám.

Legnagyobb választék az összes hangszerekben.

Hegedűk, gordonkák, bőgők, fuvolák, klarinetok,
trombiták, czimbalmok.

Saját találmányú **TÁROGATÓK** 30 frttól feljebb
iskola és zongorakiséret ingyen.

HARMONIKÁK legjobb elpusztíthatatlan hangokkal. *Különlegesség:* aczél-
hangú hangverseny-harmonikák, saját minták.

Teljes zenekar felszerelések

a legjutányosabb árban előnyös feltételek mellett.

Képes árjegyzékek

és pedig külön-külön a) hangszerekről, b) harmoniumokról, c) harmonikákról
ingyen és bérmentve.

PÉNZ -

— kölcsönök leggyorsabb és legolcsóbb eszközlése —

házakra, földekre

4 1/2%-os kamat mellett **50 évre is**. Kizárólag
utólagos jutalék-fizetés ellenében,
ugyszintén **köz- és magántisztviselőknek,**
katonatiszteknek, kereskedőknek, iparosok-
nak és minden hitelképes egyénnek diszkrétan
eszközöl hitelt

Somogyi bankiroda
bej. czég.

Budapest. VI. ker., **Próféta-utca 5.**
(Válaszbélyeg csatolandó.)

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek,
vasutak, ipari bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építő-
mesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E
viharmentes homlokzat-festékek, melyek mészből fölöldhatók,
száraz állapotban, poralakban és 46 különböző mintában kilon-
ként 16 krtól fölfelé szállítanak és ami a festékek színtiszta-
ságát és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.
200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.
Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.